

Pla d'atenció a la diversitat i la inclusió educativa

Centre Integrat Públic de Formació Professional
Costa de Azahar
Hostaleria, Turisme i Indústries Alimentàries

“Nova mirada, noves formes de fer”

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

Índex

Índex

- [1. Introducció: fonamentació pedagògica i neurocientífica](#)
- [2. Normativa i principis d'aplicació. Documents del centre vinculats.](#)
- [3. Programacions: disseny i implementació. Metodologies. El disseny universal d'aprenentatge \(DUA\).](#)
- [4. Procediment per a la detecció i anàlisi de barreres per a la inclusió. Moments més decisius.](#)
- [5. Mesures de resposta educativa per a la inclusió. Agents responsables. Destinataris.](#)
- [6. Procediment per a la identificació de necessitats específiques de suport educatiu i de compensació de desigualtats. Avaluació sociopsicopedagògica i pla d'actuació personalitzat.](#)
- [7. Avaluació i seguiment del PADIE. Propostes de millora](#)

ANNEXOS

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

1. Introducció: fonamentació pedagògica i neurocientífica

La **inclusió** és un concepte teòric de la pedagogia que fa referència a la manera en què l'escola ha de donar resposta a la diversitat. És un terme que sorgeix en els anys 90 i pretén **substituir el d'integració**, fins a aquest moment el dominant en la pràctica educativa. El seu supòsit bàsic és que cal modificar el sistema escolar perquè responga a les necessitats de tot l'alumnat, en compte de que siguen els/les alumnes els que tinguen que adaptar-se al sistema, integrant-se a ell. En conseqüència **l'opció conscient i deliberada per la heterogeneïtat** a l'escola constitueix un dels pilars centrals de l'enfocament inclusiu.

L'any 1984 es creà el [Center for Applied Special Technology \(CAST\)](#) amb l'objectiu d'utilitzar les **tecnologies** per millorar la qualitat de l'educació dels estudiants amb discapacitat. Després d'anys d'investigació, van identificar una estratègia basada en la **utilització flexible de mètodes i materials** que van denominar **Disseny universal per a l'aprenentatge (DUA)**, que permet dissenyar currículums que atenguen totes les necessitats des d'un inici. El **DUA** ajuda a tenir en compte la variabilitat perquè suggereix flexibilitat en els objectius, mètodes, materials i avaluació que permeten als educadors satisfer aquestes necessitats variades.

Segons els investigadors del CAST (2011), es pot aconseguir si garantim que el disseny i els materials del currículum tinguen en compte els **tres principis** fonamentats en la **investigació neurocientífica del cervell**. Així, aquests tres principis van permetre identificar les **tres xarxes diferenciades que intervenen en els processos d'aprenentatge i guien els principis del DUA**, i proporcionen el marc subjacent a les pautes del **DUA: l'afectiva (per què aprenem)**, la del **reconeixement (què aprenem)** i l'**estratègica (com aprenem)**.

Així doncs el terme "**disseny universal per a l'aprenentatge**" (**DUA**), s'ha anat concretant en un conjunt de recomanacions als professionals de l'educació, uns

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

principis per a la planificació i el desenvolupament del currículum que ofereixen a totes les persones igualtat d'oportunitats per aprendre.

El **Pla d'Atenció a la Diversitat i la Inclusió Educativa del CIPFP Costa de Azahar (PADIE COSDA)** té per objecte establir i regular els principis i les actuacions encaminades al desenvolupament d'un **model inclusiu** per a fer efectius els principis d'**equitat i igualtat d'oportunitats** de tot l'alumnat al nostre centre. S'ha d'elaborar de manera participativa fent un anàlisi de la situació de partida, detectant les febleses i fortaleses que trobem i també les amenaces i oportunitats que presenta un entorn tant canviant com el que vivim. A partir de l'anàlisi s'apliquen mesures per a superar les febleses i destacar les fortaleses de les persones que hi treballem i estudien.

Amb l'aprovació d'aquest pla aspirem a un **canvi de mirada i de manera de fer envers la diversitat** per part de tota la comunitat educativa:

- Per una banda, considerem que cal fer canvis amb noves metodologies amb una aposta pel **Disseny Universal de l'Aprenentatge** per arribar al màxim d'alumnes en la nostra manera d'ensenyar.
- Per altra, cal fer un **anàlisi periòdic**, que ja fem amb el seguiment de les programacions i memòries, però insistint amb més cura en la reflexió conjunta sobre les mesures aplicades per a garantir la inclusió de tot l'alumnat, tant al centre com a l'aula i, tant el grup classe com l'alumnat amb necessitat educatives especials.

Aquests canvis es voran, com s'explique més endavant, reflexats en tota la documentació que es genera al centre (**Projecte Funcional, Pla d'Igualtat i Convivència, Pla Anual de Formació, Programacions de Departament, Programació d'Aula, Seguiment de les Programacions, Actes de sessions d'avaluació inicial, ordinària, final ordinària i final extraordinària, programes de recuperació, Memòries...**)

2. Normativa i principis d'aplicació. Documents del centre vinculats.

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

La [Constitució Espanyola](#) reconeix a totes les persones el dret a l'educació i encomana als poders públics que promoguen les condicions perquè aquest dret siga gaudit en condicions d'igualtat per tota la ciutadania. Amb la [Llei Orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació](#), es va desenvolupar el que preveu la Constitució i es va iniciar el camí cap a la garantia i el reconeixement del dret a una educació bàsica que garanteix la formació integral i permet el ple desenvolupament de la personalitat.

El Consell va desenvolupar el [Decret 39/1998, d'ordenació de l'educació per a l'atenció de l'alumnat amb necessitats educatives especials](#), en què es regulaven aspectes relatius a l'escolarització, els suports i els recursos per a aquest alumnat.

La [Llei 11/2003, de 10 d'abril, de la Generalitat, sobre l'Estatut de les Persones amb Discapacitat](#), va establir que l'Administració de la Generalitat ha de garantir, entre d'altres, el dret a l'atenció primerenca de les necessitats educatives especials de l'alumnat amb discapacitat i el dret a l'avaluació sociopsicopedagògica del seu procés educatiu.

La [Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació](#), va recollir el progrés en els àmbits social, científic i de polítiques en matèria d'equitat educativa i concep que, únicament a partir del principi d'inclusió, es garanteix el desenvolupament de totes les persones i s'afavoreix l'equitat i la qualitat de l'educació per a tot l'alumnat. Així, va establir entre els seus principis, el de l'equitat, la inclusió educativa, la igualtat de drets i oportunitats, la igualtat efectiva entre dones i homes i l'accessibilitat universal a l'educació com a element compensador de les desigualtats, amb una atenció especial a les que es deriven de discapacitat.

Al desembre de 2006, l'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar la [Convenció Internacional de les Persones amb Discapacitat](#), que preveu una sèrie de mesures de no-discriminació i d'acció positiva, que els estats han d'implantar per a garantir que les persones amb qualsevol tipus de discapacitat puguen gaudir dels seus drets en igualtat de condicions que la resta de persones. L'Estat espanyol va ratificar aquest tractat al març de 2007 i en 2011 publica la [Llei 26/2011, d'1 d'agost](#).

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

[d'adaptació normativa a la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat](#). Al maig de 2015, en el Fòrum Mundial de l'Educació, es va aprovar la **Declaració d'Incheon** (Corea): «Educació 2030: Cap a una educació inclusiva i equitativa de qualitat i un aprenentatge al llarg de la vida per a totes les persones».

Durant aquest període a la Comunitat Valenciana es publica tot un recull normatiu que regula l'atenció a la diversitat de l'alumnat, organitza la resposta a les necessitats específiques de suport educatiu i regula la convivència al centres.

És en 2018 quan la Conselleria d'Educació, en un esforç per actualitzar la normativa vigent als principis d'inclusió educativa, revisa el marc normatiu i publica el [Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió](#), el qual té per objecte establir i regular els principis i les actuacions encaminades al desenvolupament d'un model inclusiu en el sistema educatiu valencià per a fer efectius els principis d'equitat i igualtat d'oportunitats en l'accés, participació, permanència i progrés de tot l'alumnat, i aconseguir que els centres docents es constituïsquen en elements dinamitzadors de la transformació social cap a la igualtat i la plena inclusió de totes les persones; en especial, d'aquelles que es troben en situació de més vulnerabilitat i en risc d'exclusió

Posteriorment publica L'[Ordre 20/2019, de 30 d'abril, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat](#), la qual té per objecte regular l'organització de la resposta educativa en els centres docents, en el marc de l'educació inclusiva, a fi de garantir l'accés, la participació, la permanència i el progrés de tot l'alumnat, com a nucli del dret fonamental a l'educació i des dels principis de qualitat, igualtat d'oportunitats, equitat i accessibilitat universal i la [RESOLUCIÓ de 23 de desembre 2021, per la qual es dicten instruccions per a la detecció i la identificació de les necessitats específiques de suport educatiu i les necessitats de compensació de desigualtats](#).

En base a aquest nou marc normatiu, i des d'una perspectiva d'un model educatiu inclusiu, la Conselleria d'educació es troba publicant diferent normativa que regula l'atenció a la diversitat de l'alumnat en aspectes tals com la sol·licitud i gestió de productes de suport per a l'alumnat amb necessitats educatives especials ([Resolució de 31 d'octubre de 2019](#)).

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

la participació del personal extern i dels agents comunitaris en els centres ([Resolució de 10 de desembre de 2020](#)) l'adaptació de les Proves d'Accés a les universitats públiques Valencianes ([RESOLUCIÓ de 21 de desembre de 2021, per la qual es dicten instruccions per a l'adaptació en les proves d'accés a les universitats públiques valencianes per a les persones amb necessitats específiques de suport educatiu per al curs 2021-22](#)) o l'adaptació de les proves de les escoles oficials d'idiomes ([Resolució conjunta de 20 de setembre de 2021](#)).

Així mateix, s'ha modificat tota l'estructura de l'Orientació Educativa i Professional a la Comunitat Valenciana i s'ha regulat la seua organització, composició, competències i funcions prenent com a norma bàsica el [DECRET 72/2021, de 21 de maig, del Consell, d'organització de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià](#) i desenvolupant-la mitjançant diferents resolucions.

En l'**ANNEX VII** d'aquest pla es troba un recull normatiu, més extens i desenvolupat, de tota la normativa en vigor relacionada amb l'atenció a la diversitat, l'orientació educativa i professional i la inclusió educativa.

Tal i com estableix la normativa d'aplicació, en la redacció d'aquest pla i per a la seua posterior aplicació i interpretació, es tindran en compte els següents **principis generals**:

- 1. DIVERSITAT COM A ENRIQUIMENT:** L'educació inclusiva parteix de la base que cada alumna i cada alumne té **necessitats úniques** i la **consideració de la diversitat com un valor positiu** que millora i enriqueix el procés d'aprenentatge i ensenyament.
- 2. ENTORNS INCLUSIUS:** L'educació inclusiva té com a propòsit donar una **resposta educativa que afavorisca el màxim desenvolupament de tot l'alumnat, i elimine totes les formes d'exclusió, desigualtat i vulnerabilitat**, tenint en compte un **model coeducatiu**, dins **d'entorns segurs, accessibles, saludables, sostenibles i democràtics**, en què totes les persones siguen valorades per igual.

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

3. **IGUALTAT D'OPORTUNITATS:** L'educació inclusiva suposa garantir la **igualtat d'oportunitats en l'accés, la participació i l'aprenentatge de l'alumnat** en contextos comuns i, alhora, possibilita l'aprenentatge al llarg de tota la vida.

4. **ANÀLISI I REFLEXIÓ PER A LA MILLORA CONTINUA:** L'escola inclusiva requereix una **anàlisi i reflexió sobre les barreres** que generen desigualtats, la **planificació de les actuacions de millora**, l'**aplicació dels canvis** de manera eficaç i l'**avaluació** del seu impacte, des de la perspectiva que el camí cap a la inclusió és un **procés de millora continu**.

5. **PRESÈNCIA SISTÈMICA i INTERDISCIPLINAR:** El model d'educació inclusiva ha d'estar present en **tots els plans, programes i actuacions** que els centres desenvolupen en totes les etapes i nivells educatius que impartisquen.

6. **PREVENCIÓ I INTERVENCIÓ PRIMERENCA:** L'educació inclusiva ha de posar especial atenció en la **prevenció, la detecció i intervenció primerenca de les situacions** que generen exclusió, des d'una **perspectiva sistèmica i interdisciplinària** que pose l'èmfasi en les necessitats i oportunitats de la persona i de l'entorn.

7. **PARTICIPACIÓ:** L'educació inclusiva comporta la **participació** de tota la comunitat educativa, fet que contribueix a la **cohesió** de totes les persones membres i desenvolupa les **competències socials i emocionals, l'ajuda mútua i la resolució pacífica de conflictes**, que han de ser objecte de treball explícit i sistemàtic.

8. **COL·LABORACIÓ/ XARXA INSTITUCIONAL:** L'educació inclusiva comporta també la **col·laboració amb sectors de l'àmbit de la salut, benestar social i serveis de protecció a la infància i l'adolescència**.

9. **ACCESSIBILITAT:** L'escola inclusiva requereix que els **espais, serveis, processos, materials i productes** puguen ser utilitzats per tot l'alumnat i per les persones membres de la comunitat educativa sense cap tipus de

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

discriminació i s'hi incorporen les condicions que asseguren l'**accessibilitat física, cognitiva, sensorial i emocional**.

10. **FLEXIBILITAT:** L'educació inclusiva requereix l'**aplicació flexible de múltiples recursos –organitzatius, curriculars, materials i personals–** per a atendre les situacions en què l'alumnat necessita algun tipus de suport, ja siga de manera transitoria o al llarg de tota l'escolaritat, **optant sempre que siga possible per actuacions ordinàries**, sense perjudici que determinat alumnat pugua requerir també mesures de caràcter més específic.

11. **ORIENTACIÓ:** L'**orientació educativa** és un element substancial en el procés cap a la inclusió, que dóna suport a l'avaluació i a la intervenció educativa, i contribueix a la dinamització pedagògica, a la qualitat i a la innovació.

Per al desenvolupament d'aquest principis generals, les **línies generals d'actuació** que caracteritzen la nostra escola inclusiva i garanteixen el desenvolupament d'aquests principis són:

1. El **compromís amb la cultura i els valors inclusius en el nostre centre**
2. **Identificació i l'eliminació de barreres en el context**
3. La **mobilització de recursos** per a donar resposta a la diversitat
4. El desenvolupament d'un **currículum per a la inclusió**

Tota aquesta normativa y el seus principis d'aplicació s'han de tindre en compte en la revisió de la documentació del centre. Especialment, el **Projecte Funcional del Centre, Pla d'Igualtat i Convivència, Pla anual de Formació i perfeccionament del professorat, el pla d'acció tutorial, la Programació General Anual** amb les corresponents **programacions de Departaments**, amb les **programacions d'aula, seguiment** de les programacions, **memòries** i el **pla d'actuació per a la millora contínua** que se elabora per al curs següent.

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

1. **Projecte Funcional** ha de concretar, en la definició de les grans finalitats del centre, l'adaptació dels objectius de l'etapa a les prioritats educatives per part del conjunt de la comunitat escolar (pares i mares, professorat, alumnat). Un cas concret que se cita en l'Ordre és el d'aquells centres que escolaritzen alumnat procedent d'altres cultures, que hauran de tindre especialment en compte en l'elaboració del Projecte Funcional i del Projecte Curricular la incorporació d'aspectes que promoguen entre tot l'alumnat el coneixement, el respecte i la valoració de la diversitat sociocultural .
2. **Pla d'Igualtat i Convivència junt al RRI** El Pla d'igualtat i convivència (PIC) ha d'arreglar el conjunt d'accions, procediments i actuacions que permeten la consecució dels valors democràtics i inclusivament establerts en el Projecte educatiu del centre de què forma part.
3. En els **plans anuals de formació i perfeccionament** del personal docent i no docent (PAF), els centres han de tindre en compte de manera especial la planificació d'actuacions relacionades amb la inclusió educativa de l'alumnat i la gestió de la diversitat al centre, a partir de l'avaluació i l'anàlisi dels indicadors d'inclusió i insistint especialment en els nivells de resposta I i II, d'acord amb el Decret 104/2018. Així mateix, l'equip directiu ha de planificar activitats de formació relacionades amb les necessitats específiques de suport educatiu per a tota la comunitat educativa.
4. **Projecte Curricular** El Projecte Curricular ha d'arreglar els criteris i procediments per a organitzar el conjunt de mesures d'atenció a la diversitat que es vagen a desenvolupant i en les programacions dels departaments didàctics s'han de concretar els elements curriculars dels mòduls que s'imparteixen, realitzant l'adequació, organització i seqüència dels elements prescriptius del currículum per a respondre a les necessitats educatives de l'alumnat del seu centre.
5. **Programació General Anual. Programació de Departament**

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

Les programacions didàctiques han de recollir els elements bàsics del currículum educatiu, és a dir, allò que l'alumnat ha d'aprendre. Aquestes suposen, en definitiva, la concreció amb accions pràctiques dels objectius d'aprenentatge.

En les programacions didàctiques cal establir, entre d'altres, els objectius generals i específics d'aprenentatge, els diversos graus d'adquisició de les capacitats expressades en els objectius generals del mòdul, els continguts bàsics i els continguts complementaris, d'ampliació o de reforç, per a l'alumnat que els necessita, les activitats i metodologies (actives, participatives i variades) i els criteris i els instruments d'avaluació més adequats tot amb la finalitat última de donar resposta a les característiques pròpies del centre i de l'alumnat que escolaritza.

Programació d'aula

La programació d'aula revisa i aplica la programació didàctica del departament, concretant les decisions anteriors per a cada grup-classe, coneixent les seues característiques, detectant els seus interessos i les seues fortaleses i adequant-se als diferents ritmes, estils i capacitats d'aprenentatge de l'alumnat que el conforma.

Les programacions d'aula planifiquen l'activitat docent incorporant recursos i estratègies que permeten oferir respostes diferenciades a les diverses necessitats que van sorgint. Esta forma de procedir implica el que caldria denominar una atenció a la diversitat preventiva, és a dir que no espera que apareguen les dificultats, sinó que s'anticipa a elles, assumint des del principi les diferències en l'interior de cada grup.

D'aquesta manera, cal partir de **programacions multinivell**, que permeten establir actuacions de diferent nivell de processament cognitiu, que determinen clarament els continguts nuclears o fonamentals del currículum, entenent com a tals els que resulten imprescindibles per a aprenentatges posteriors, així com aquells que contribueixen al desenvolupament de capacitats generals (comprensió i expressió, resolució de problemes, búsqueda i selecció d'informació, etc.), o bé posseeixen una gran funcionalitat conformant d'aquesta manera **adequacions personalitzades de les programacions didàctiques**. Així mateix, cal tenir present les pautes del Disseny

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

Universal de l'Aprenentatge (DUA), proporcionant a l'alumnat múltiples formes d'implicació, de representació dels continguts curriculars i d'expressió, planificant tasques competencials amb pràctiques socialment rellevants, promovent la interacció, la col·laboració i la cooperació, utilitzant metodologies que potencien l'aprenentatge actiu de l'alumnat i utilitzant instruments, tècniques i estratègies d'avaluació múltiples i variades. Tot això ha de facilitar l'atenció a la diversitat a l'aula, ja que permet treballar amb determinats alumnes establint prioritats, distribuint els temps en conseqüència i fixant uns mínims per a tot el grup, sense que això supose que la totalitat de l'alumnat haja d'aconseguir necessàriament els mateixos aprenentatges seguint el mateix ritme i amb el mateix grau per a tota classe de continguts.

Pla d'Acció Tutorial

El PAT recull el conjunt d'actuacions que es desenvolupen en el centre amb l'objectiu de guiar, acompanyar i orientar l'alumnat. Aquest ha d'estar íntimament relacionat tant amb el PADIE com amb el pla d'igualtat i convivència del centre (PIC).

Tal i com recull la normativa al respecte, l'orientació i la tutoria formen part de la funció docent i és en aquest marc on els tutors i les tutores, amb el suport de l'equip docent, l'equip directiu i el departament d'orientació, han d'afavorir en l'alumnat no només una adequada competència curricular, sinó també un adequat desenvolupament social i emocional. Així doncs, l'objectiu últim de l'acció tutorial és contribuir al desenvolupament integral de l'alumnat per tal de que assolisca un nivell de maduresa que li permeta incorporar-se de forma activa, creativa i responsable a la societat.

Els resultats de l'avaluació de les barreres detectades en el context escolar que dificulten la inclusió de l'alumnat han de formar part de la **memòria anual del centre** i serviran perquè els òrgans col·legiats de govern, de coordinació i de participació, de manera consensuada, prioritzen les actuacions que s'han d'incorporar al **Pla d'actuació per a la millora** del curs següent.

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

**GENERALITAT
VALENCIANA**
Conselleria d'Educació,
Investigació, Cultura i Esport

Centre Integrat Públic de Formació Professional
Costa de Azahar
Hostaleria, Turisme i Indústries Alimentàries

Unión Europea
Fondo Social Europeo
El FSE invierte en tu futuro

Esquema resum documentació i cicle anual

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

3. Programacions: disseny i implementació. Metodologies. El disseny universal d'aprenentatge (DUA).

Seguint les teories pedagògiques i les últimes investigacions neurocientífiques ([Disseny Universal d'Aprenentatge](#)), l'article 4.5 del Decret 104/2018 determine explícitament que l'**estructura i el contingut del currículum** han de respondre als **principis de rellevància, de pertinència i de sostenibilitat**. Per tant, la gestió del currículum, tant en els processos de planificació com en el seu desenvolupament, ha de tindre present la diversitat de tot l'alumnat i complir, almenys, els requisits següents:

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

- a) Estimular la **motivació i la implicació** de l'alumnat en el seu procés d'aprenentatge i permetre que se senta reconegut i representat.
- b) Aplicar **mitjans de representació i d'expressió múltiples i diversos** que possibiliten les individualitzacions i personalitzacions per a donar resposta als diferents ritmes d'aprenentatge, motivacions, interessos i circumstàncies de l'alumnat.
- c) Complementar continguts i criteris d'avaluació referents al coneixement, el respecte i la valoració de la **diversitat personal, social i cultural, així com a la perspectiva, identitat i expressió de gènere i a la diversitat sexual i familiar** existent en la societat, que s'incorporen de **manera transversal** en totes les àrees, matèries i mòduls del currículum.
- d) Utilitzar **metodologies actives** i seqüències didàctiques disciplinàries i interdisciplinàries que promouen la **interacció, la col·laboració i la cooperació**, que facen servir els **recursos de l'entorn** i que preparen l'alumnat per a la **participació social i la inserció laboral**.
- e) Aplicar **processos i instruments participatius d'avaluació** de l'alumnat que tinguen en consideració tots els elements que intervenen i influeixen en el procés d'aprenentatge, i que faciliten la planificació de la resposta educativa, la identificació i l'organització dels suports i, en última instància, la **titulació de l'alumnat o l'acreditació de les competències assolides, per tal de facilitar la seua inserció sociolaboral**.
- f) Prioritzar **l'Aprenentatge competencial**, on s'integren la teoria i la pràctica de manera que els aprenentatges realitzats siguin útils per a resoldre problemes i situacions reals, ens permetan adaptar-nos a les demandes del context professional i ens ajuden a entendre millor el nostre entorn.
- g) Seleccionar i elaborar **materials curriculars i didàctics** que promouen la **interacció**, permeten diversos nivells de participació i aprenentatge, utilitzen **opcions múltiples de motivació, representació de la informació i expressió** i respecten els **criteris d'accessibilitat, igualtat, no-discriminació i sostenibilitat**. S'ha de tindre especialment en compte que els materials curriculars visibilitzen la situació de les dones des de la perspectiva cultural i

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

històrica, que incloguen models de referència i **eliminen prejudicis sexistes i discriminatoris**.

h) Realitzar les **adaptacions del mòdul** dels programes específics d'atenció a la diversitat tot prenent com a referència les programacions didàctiques

i) **Concebre l'error com un element inherent al procés d'ensenyament / aprenentatge** de manera que aquest s'entenga com el punt de partida sobre el qual realitzar nous aprenentatges

Les diferents **metodologies** per a dur a terme el procés d'ensenyament-aprenentatge seran variades i s'utilitzaran amb la finalitat de respondre als principis que hem enumerat i que entenem que són clau per a un adequat desenvolupament integral de l'alumnat.

- **Treball en equip**, tant a l'aula com en els tallers, fomentant la realització de grups heterogenis en què l'alumnat es proporcione ajuda mútua. El treball en equip serà també un valor fonamental entre el professorat, sense el qual es dificulta la consecució dels objectius educatius per part de l'alumnat.

- **Tutoria i suport entre iguals**. Els iguals constitueixen una font de suport i aprenentatge fonamental. Es fomentarà en tot moment l'establiment de suports i tutories entre iguals de manera que un o diversos companys més competents donen suport i reforcen a un altre o altres que presenten més dificultats. Aquest tipus de suports redunda en una millora i en un aprenentatge més profund no només de l'alumnat amb més dificultats, sinó també de l'alumnat més competent.

- **Aprenentatge cooperatiu**, el qual, utilitzant tècniques cooperatives pròpies d'aquesta metodologia, promou el treball en grups reduïts heterogenis en els quals els objectius d'aprenentatge de cada alumne/a estan vinculats amb la consecució dels objectius d'aprenentatge del grup.

- **Treball per projectes**. On l'alumnat, mitjançant el desenvolupament d'un projecte i utilitzant un procés d'investigació, creació, revisió i reflexió, ha de construir un producte final que haurà de presentar a una audiència mentre, durant tot el procés, es desenvolupen competències clau per al segle XXI.

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

- **Aprentatge dialògic**, basat en una concepció comunicativa dels processos d'aprenentatge i entenent que les persones aprenem a partir de les interaccions amb altres persones. Així, en el moment en que ens comuniquem i dialoguem amb altres persones construïm el coneixement i donem significat a la nostra realitat. Aquest diàleg ha d'estar basat en una relació d'igualtat i no de poder, partint d'una perspectiva inclusiva on tot l'alumnat té alguna cosa que aportar i valorant així la diferència i la singularitat de cada persona.
- **Treball individual**, que l'alumnat va desenvolupant al llarg de el curs.
- **Aprentatge Servei**. Aquesta metodologia de treball forma part de l'essència d'aquest centre educatiu i impregna la totalitat de les activitats d'aprenentatge que realitza l'alumnat. El centre disposa de residència d'alumnat, de cafeteria, de restaurant i d'un punt de venda (vinculat aquest últim amb el cicle formatiu de forn i rebosteria). Així mateix, tots els cicles formatius de grau superior de turisme tenen una clara orientació pràctica. Així doncs, el treball de l'alumnat no es queda en una mera pràctica demostrativa per part de professorat, sinó que diàriament es realitzen projectes, activitats i/o elaboracions pròpies dels diferents mòduls que tenen sortida en una situació que simula una pràctica laboral real i que ofereix un servei a la comunitat.
- **Modelatge**. En el qual el professorat actua com a model de com s'ha de realitzar un determinat procediment o tècnica.
- **Pràctica guiada**. De manera que és el propi alumnat qui realitza la pràctica, primer amb un major grau de supervisió per part del docent i, progressivament amb un major grau d'autonomia fins que és capaç de realitzar la pràctica per si mateix de forma totalment autònoma.
- **Altres metodologies participatives**: classe invertida, metodologies basades en el joc, visual thinking ...
- Ús de les **noves tecnologies** com una ferramenta essencial que dona suport a altres metodologies com l'ABP, les metodologies basades en el joc, el DUA...
- **Avaluació autèntica**. Referint-nos a una avaluació per competències que afavorisca l'autonomia en l'aprenentatge i la metacognició, permetent que l'alumnat forme part de la mateixa mitjançant processos d'autoavaluació i coavaluació i que no es

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

centra únicament en la qualificació final sinó que avalúa tot el procés. Si impliquem l'alumnat en l'avaluació, desenvolupem la competència d'aprendre a aprendre, treballem l'autoregulació, la persistència, l'esperit crític, l'autocrítica i, sobretot, s'aprofundeix en l'aprenentatge, entenent l'avaluació com un medi i no com un fi en sí mateix. Per avaluar disposem de rúbriques, dianes d'aprenentatge o instruments de registre de la informació obtinguda sobre l'execució d'una tasca per part de l'alumnat. En elles es concreta allò que esperem del treball i es relacionen els diferents nivells de realització.

Des d'un enfocament inclusiu hem de parlar també d'avaluacions flexibles, que permeten a tot l'alumnat demostrar allò que han après oferint no només flexibilitat en quant a les condicions de les proves d'avaluació, sinó oferint també múltiples formes d'avaluació.

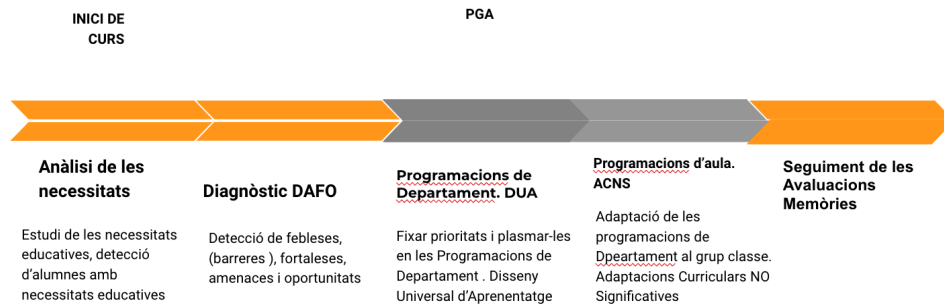
Amb aquestes metodologies es pretén que tot l'alumnat pugui participar de les activitats que es duen a terme dins de l'aula i suposa treballar amb pràctiques cada vegada més inclusives.

4. Procediment per a la detecció i anàlisi de barreres per a la inclusió. Moments més decisius.

Encara que la inclusió és un procés que precisa d'un anàlisi periòdic, continuat, integral on es determinen prioritats en funció de les necessitats per aconseguir una millora contínua en el procés d'ensenyament-aprenentatge, hi ha moments més decisius. En aquest esquema cronològic es poden visualitzar quins són eixos moments:

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

Esquema de les fases més lligades a la pràctica educativa

4.1 Principi de curs : Anàlisi de les necessitats de l'alumnat

El punt de partida per la detecció i anàlisi de les barreres d'accés, de participació i d'aprenentatge per a la inclusió de l'alumnat del centre es basarà en **informació obtinguda de diverses fonts:**

1.- Dades inicials en la **matrícula** de l'alumnat.

Des del **Departament d'Orientació i la Tutoria** es revisa l'aplicació informàtica **Ítaca3** per tal d'analitzar i revisar la informació disponible sobre l'alumnat (mesures de resposta educativa de Nivell II i III aplicades amb anterioritat, informes sociopsicopedagògics previs...). Si es considera necessari, a més es sol·licita a l'alumnat, famílies o centres de procedència informació educativa o psicopedagògica adicional.

En cas de comptar amb alumnat amb NEE derivades de discapacitat, es realitza **l'informe del departament d'orientació**, en col·laboració amb el cap de departament de la família professional corresponent, sobre les **capacitats terminals del cicle i la previsió d'èxit** en funció de les NEE que puga presentar l'alumnat.

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

2.-Els Tutors, dins del **Pla d'Acollida** de l'alumnat, en el manual del tutor/a disposen d'un instrument "**Fitxa de Recollida de dades de l'alumnat**", per detectar possibles necessitats de diferent índole. A més, també disposen de **l'Informe Final de Tutoria** de l'alumnat que ha estat escolaritzat el curs anterior al nostre centre, de manera que compten amb un recull informatiu de com ha funcionat tot l'alumnat del centre durant el curs anterior.

3.- **Avaluació inicial de l'alumnat** on es reuneix l'equip docent presidida pel tutor/a de cada grup. En ella es fa un anàlisi personalitzat de cada alumne/a i es trasllada tota la informació educativa i psicopedagògica rellevant per a un millor començament de curs i una adaptació de les programacions tenint en compte el grup al qual s'adreça el mòdul i les característiques pròpies de l'alumnat que el conforma. Segons disposa l'article 15 del Decret 104/2018 s'han d'ajustar els procediments i instruments d'avaluació a les característiques i necessitats de tot l'alumnat del grup classe seguint els principis de l'avaluació inclusiva

4- Les **famílies de l'alumnat**, que participen en la vida del centre i tenen contacte directe tant amb els tutors/es com amb el professorat, membres del DO i equip directiu.

4.2 Durant el curs

L'anàlisi es farà de manera periòdica per anar adaptant al màxim les **programacions** a les necessitats del grup i de l'alumnat amb especials dificultats dedicant, especialment en les **avaluacions trimestrals**, un temps per a avaluar la posada en marxa de les mesures inclusives i proposar canvis si és procedent.

Quan l'equip educatiu detecte que un alumne/a troba barreres que impedeixen i/o limiten l'accés, la participació i/o l'aprenentatge, implementarà les mesures dels nivells de resposta I, II i III, prenent com a referència tant aquest [quadre resum de mesures de resposta educativa que són recomanables en els nivells II \(suport ordinari\) i III \(suport ordinari i addicional\)](#) com la **Fitxa d'alumnat amb NESE** que

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

ve recollida a **l'ANNEX V**, que recull les mesures de resposta educativa que es contemplen a la plataforma Ítaca 3.

Si es comprova que aquestes mesures no són suficients per donar-hi resposta, el tutor/a convocarà una reunió amb l'equip educatiu i amb el professorat d'orientació educativa. La finalitat d'aquesta reunió és analitzar la informació disponible, revisar les fortaleses i barreres, valorar l'eficàcia de les mesures aplicades i, d'acord amb això, ajustar les mesures o introduir-ne altres que contribuïsquen a millorar la qualitat de la resposta. La persona tutora ha d'alçar una [ACTA](#) de la reunió conjunta.

En cas necessari es realitzaran les avaluacions i els informes sociopsicopedagògics de l'alumnat amb NESE (Necessitats Específiques de Suport Educatiu) amb les propostes de mesura de resposta educativa de nivell III o IV pertinents.

4.3 Final de curs

Es fa una reflexió a les **avaluacions finals** amb l'equip educatiu i a la seua **memòria** cada professor/a reflexiona sobre el resultat de la seua implementació de la programació a l'aula. Les Caps de Departament fan una síntesi de totes elles i es trasllada a l'Equip Directiu que elabora una **Memòria Final** i determina quines han de ser les **prioritats** per al curs vinent.

En aquest [quadre](#) es resumeixen de manera cronològica les accions inclusives, els responsables i com fer el seguiment i l'avaluació de les mateixes.

5. Mesures de resposta educativa per a la inclusió. Agents responsables. Destinataris.

Les mesures de resposta educativa a la inclusió s'organitzen en quatre nivells de concreció, d'acord amb l'article 14 del Decret 104/2018, i les dimensions d'accés, aprenentatge i participació es troben recollides en les línies generals d'actuació de l'article 4 del mateix decret. Els exemples de mesures de resposta de cada nivell

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

están disponibles en el web de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport a l'[apartat de continguts del Servei d'Inclusió Educativa](#)

MESURES DE RESPOSTA DE NIVELL 1	
TOTES LES ETAPES	<ul style="list-style-type: none"> - Programacions didàctiques inclusives, que promocionen el reconeixement de les dones, el bon ús de les TIC, la comunicació positiva i la resolució dialogada dels conflictes, la prevenció de la violència i la discriminació per causa d'intolerància referida a condicions de gènere, orientació i identitat sexual, ètnia, creences religioses i diversitat funcional. - Acords metodològics per prevenir les dificultats d'aprenentatge, mitjançant pautes de motivació, representació i expressió múltiples, metodologies actives, tertúlies dialògiques... - Materials didàctics accessibles i amb valors inclusius. - Procediments i instruments d'avaluació inclusiva dels aprenentatges. - Organització dels suports per a la inclusió. - Eliminació d'obstacles que dificulten el desplaçament o accés físic, condicions d'il·luminació, sonoritat, organització dels espais...
MESURES DE RESPOSTA DE NIVELL 2	
TOTES LES ETAPES	<ul style="list-style-type: none"> - Ajustament de les unitats didàctiques a les necessitats i nivells d'assoliment de l'alumnat de cada grup-classe aplicant estratègies metodològiques per a la inclusió (programació multinivell, opcions múltiples d'implicació, representació i expressió - DUA, metodologies centrades en l'alumnat que promoguen la interacció i la cooperació, etc) - Planificació personalitzada d'activitats amb l'alumnat de la classe que ho necessite per a l'aprenentatge transversal d'actituds i habilitats de lideratge positiu, iniciativa, aprenentatge col·laboratiu,

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

	<p>autoconfiança, autoregulació d'emocions i sentiments, habilitats de comunicació interpersonal i resolució dialogada de conflictes.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ajustament dels procediments i instruments d'avaluació a les necessitats de tot l'alumnat del grup classe, seguint els principis de l'avaluació inclusiva. - Planificació personalitzada d'activitats d'enriquiment, ampliació i reforç.
MESURES DE RESPOSTA DE NIVELL 3	
FP	<ul style="list-style-type: none"> - FPB 2ª Oport. (Formació professional Bàsica de segona oportunitat) - PFQB (Programes Formatius de Qualificació Bàsica)
TOTES LES ETAPES	<ul style="list-style-type: none"> - Adequacions personalitzades de les programacions didàctiques (adaptacions curriculars no significatives, adequacions metodològiques i per l'avaluació de les activitats de les unitats didàctiques) - Repetició de curs i plans específics de reforç per l'alumnat que repeteix curs. - Ensenyament intensiu de les llengües de la Comunitat Valenciana per l'alumnat de nova incorporació o procedent d'altres comunitats. - Acol·lida a l'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat, segons el protocol que marca la Resolució de 5 de juny de 2018. - Docència directa i coordinació de la junta de professors de l'alumnat amb escolarització hospitalària transitòria i atenció domiciliària. - Selecció i adaptació de materials en format accessible. - Desenvolupament d'actituds de respecte, tolerància... - Actuacions davant violència, assetjament i desprotecció. - Programes específics d'acompanyament a l'alumnat i família (per conducta, autoestima...) - Notificació de situacions de desprotecció. - Mesures que comporten la flexibilització dels elements no prescriptius del currículum i la flexibilització de condicions temporals i metodològiques per a l'alumnat esportista d'alt nivell, d'alt rendiment o d'elit.

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

MESURES DE RESPOSTA DE NIVELL 4	
FP	<ul style="list-style-type: none"> - Certificació de mòduls d'un cicle formatiu i de les unitats de competència adquirides. - Itineraris amb oferta parcial de mòduls.
TOTES LES ETAPES	<ul style="list-style-type: none"> - Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals. - Programes específics per a alumnat amb alteracions greus de conducta. - Actuacions específiques per violència i desprotecció. - Pla terapèutic de salut mental.
PFQB	<ul style="list-style-type: none"> - Programes formatius de qualificació bàsica adaptada a les persones amb necessitats educatives especials derivades de discapacitat.

D'entre les mesures recollides en l'Ordre 20/2019 que regula la resposta educativa per a la inclusió i sintetitzades en la taula anterior, en el nostre centre **cal fer una especial menció a les mesures que en els següents punts es detallen.**

5.1. Mesures de resposta educativa per a l'accés.

Accesibilitat personalitzada amb mitjans específics o singulars	
Article 11.2	<ul style="list-style-type: none"> - Dirigit a ANESE. - Requereix d'avaluació e informe sociopsicopedagògic (SPP).
NR IV	<ul style="list-style-type: none"> - Provisió de sistemes augmentatius o alternatius de comunicació, materials singulars, productes de suport, intervenció de professionals especialitzats o l'establiment de mesures organitzatives diferenciades que afecten a espais i temps.

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

Adaptació de les proves d'accés a ensenyaments postobligatoris i de règim especial

Article 11.3	- Dirigit a alumnat amb NESE. - Ho sol·licita l'alumne, o la família si és menor d'edat, en el moment de la matrícula en el centre on va a realitzar les proves.
NR III o IV si implica mitjans específics	- La sol·licitud ha d'anar acompanyada d'un informe SPP elaborat pel DO del centre on està escolaritzat que indique les NESE i la proposta d'adaptació.

Activitats complementàries i extraescolars

Article 12	Els centres planificaran de forma personalitzada els continguts, els suports personals, ordinaris o especialitzats, i els mitjans materials comuns o singulars, de manera que cap alumne quede exclòs .
------------	--

5.2. Mesures individualitzades de resposta educativa per a l'aprenentatge.

Adequació personalitzada de les programacions didàctiques

Article 14	- Els equips docents, coordinats per tutor/a i assessorats pel DO, han d'adequar les programacions didàctiques als diferents ritmes, estils i capacitats d'aprenentatge.
NR II i III	- Impliquen la prioritització i selecció d'objectius i continguts, la planificació d'activitats en diferents nivells d'amplitud, la utilització de diverses metodologies, la utilització de diferents formes de representació i d'expressió de la informació i la utilització de diferents activitats e instruments d'avaluació. - Els criteris, instruments i tècniques per a l'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat que ha requerit adequacions s'han de realitzar en relació i coherència amb el tipus d'adaptació

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

	realitzada.
Itineraris formatius personalitzats en la formació professional	
Article 23	<ul style="list-style-type: none"> - Els centres que imparteixen la Formació Professional han de dissenyar itineraris que s'adapten als diferents ritmes i circumstàncies de l'alumnat i, d'aquesta manera, faciliten la implantació de les diferents adaptacions, la inclusió educativa i la inserció sociolaboral. Així mateix, han de realitzar una oferta parcial de mòduls que permeten l'acreditació de competències professionalitzadores. - A fi d'acreditar determinades competències professionals, l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de discapacitat, a proposta dels departaments de les famílies professionals corresponents, pot cursar un o alguns dels mòduls professionals del cicle formatiu que es consideren més apropiats, tot considerant les seues capacitats i la proposta de l'informe sociopsicopedagògic. - Per a l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de discapacitat degudament identificades, en el cas que haja esgotat el nombre màxim de convocatòries d'algun mòdul professional sense haver-lo superat, se li pot ampliar el nombre de convocatòries dels mòduls pendents fins a un màxim de 6 vegades, tenint en compte les seues característiques i circumstàncies personals, sempre que això afavorisca la finalització del cicle formatiu que cursa. El mòdul de formació en centres de treball pot fer-se en tres convocatòries. - A l'alumnat que ha cursat i superat una part dels mòduls d'un cicle formatiu se li ha d'expedir el certificat corresponent dels mòduls i de les unitats de competència adquirides. No obstant
NR IV	

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

	<p>això, si pel nombre o l'amplitud dels mòduls cursats ha adquirit les competències finals del cicle formatiu, considerant les seues capacitats i la proposta de l'informe sociopsicopedagògic, pot titular en igualtat de condicions que la resta.</p>
--	--

5.3. Mesures de flexibilització en l'inici o la durada de les etapes educatives.

Flexibilització en la durada dels cicles formatius de formació professional per a alumnat amb NEE	
Article 36	<ul style="list-style-type: none"> - Dirigit a l'alumnat amb NEE quan es considera que l'adaptació d'accés no és suficient perquè puga cursar determinats mòduls amb garanties d'èxit. - Consisteix en l'ampliació de la duració d'un cicle formatiu. - El càlcul de la nota mitjana i l'expedició del títol corresponent s'han de realitzar en les mateixes condicions que per a la resta d'alumnat. <p><u>Procediment:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - L'alumne, o la família si és menor d'edat, fan la sol·licitud per escrit a direcció indicant els motius i adjuntant la documentació necessària que justifique l'adopció de la mesura. - La direcció del centre, vista la documentació, sol·licita un informe a l'equip educatiu sobre la situació de l'alumne/a i la seua valoració respecte a la pertinència de la mesura. - Amb l'informe favorable de l'equip educatiu, la direcció sol·licita avaluació sociopsicopedagògica al departament d'orientació. - La direcció del centre, en vista de l'informe favorable de l'equip educatiu i l'informe sociopsicopedagògic favorable autoritza
NR IV	

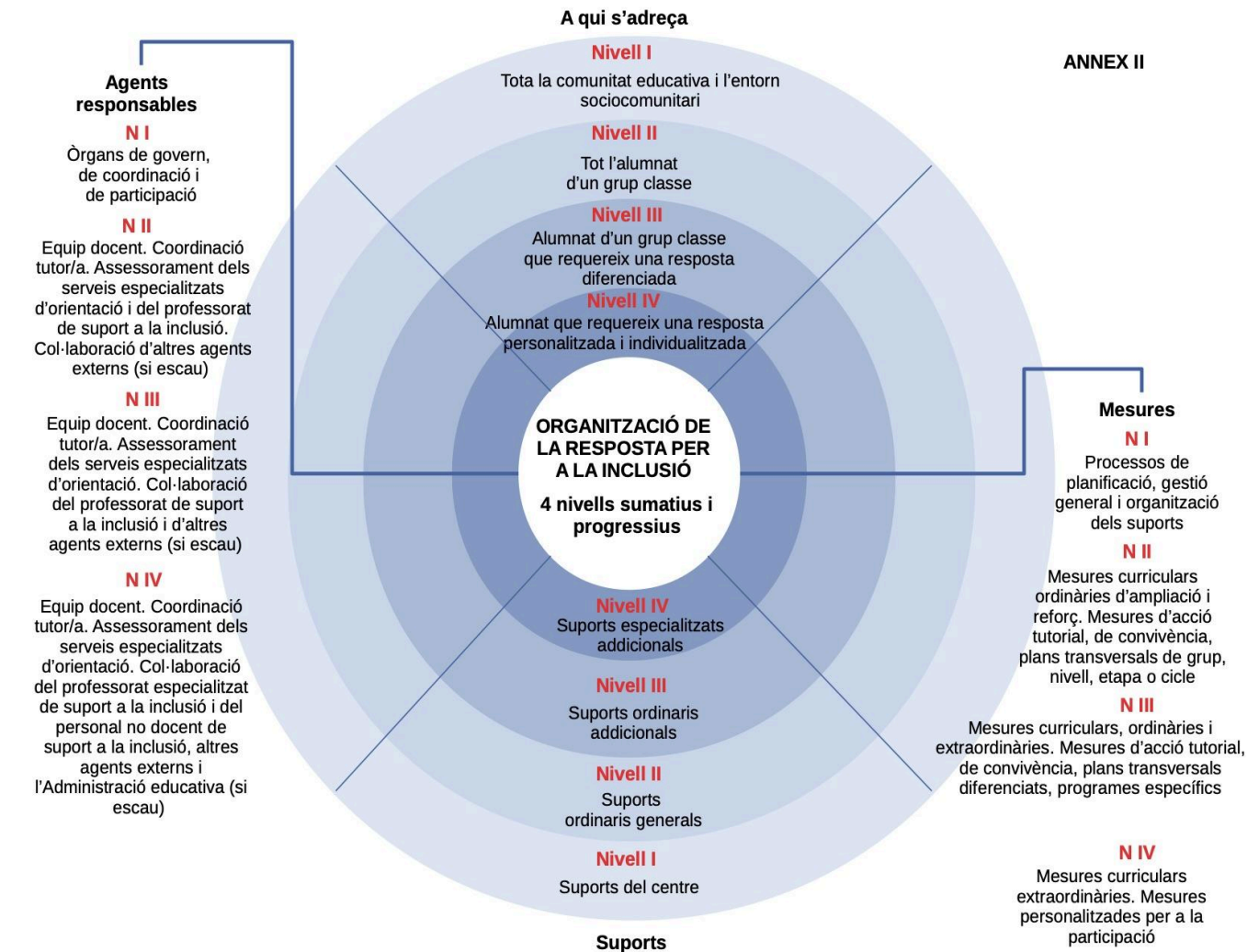
Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

	<p>l'aplicació de la mesura.</p> <p>El càlcul de la nota mitjana i l'expedició del títol corresponent s'han de realitzar en les mateixes condicions que per a la resta d'alumnat.</p>
--	---

A l'**ANNEX V** trobem la **Fitxa d'alumnat amb NESE** la qual recull possibles mesures de resposta educativa de nivell II i les mesures de resposta educativa de nivell III i IV que es contemplen a la plataforma Ítaca 3. Aquesta ens serveix de guia per a fer l'anàlisi de les mesures que estan aplicant-se sobre un determinat alumne/a i valorar la seua efectivitat. Aquesta informació haurà d'estar introduïda en la plataforma Ítaca 3.

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

6. Procediment per a la identificació de necessitats específiques de suport educatiu i de compensació de desigualtats. Avaluació sociopsicopedagògica i pla d'actuació personalitzat.

Si en el moment de la matrícula des de **Secretaria** es detecta que l'alumnat presenta algun tipus de necessitat específica de suport educatiu o de compensació de desigualtats, aquesta informació es trasllada al Departament d'Orientació.

Al començament del curs, des del **Departament d'Orientació i la Tutoria** es revisa l'aplicació informàtica **Ítaca3** per tal d'analitzar i revisar la informació disponible sobre l'alumnat (mesures de resposta educativa de Nivell II y III aplicades amb anterioritat, informes sociopsicopedagògics previs...). Si es considera necessari, es sol·licita a l'alumnat, famílies o centres de procedència informació educativa o psicopedagògica adicional.

En cas de comptar amb alumnat amb NEE derivades de discapacitat, es realitza **l'informe del departament d'orientació**, en col·laboració amb el/la cap de departament de la família professional corresponent, sobre les **capacitats terminals del cicle i la previsió d'èxit** en funció de les NEE que puga presentar l'alumnat, informació que serà explicada a l'alumnat i a les seues famílies o tutors legals en cas de ser menor d'edat.

Si durant les sessions d'avaluació inicial, o al llarg del curs, **l'equip docent** detecta noves necessitats, aquestes són comunicades al DO i al llarg del curs, però principalment durant el primer trimestre, es prenen les decisions corresponents respecte a les mesures de resposta educativa de Nivell II i III que cal aplicar, decisions que queden recollides en [l'ACTA de la reunió conjunta de l'equip educatiu i el servei especialitzat d'orientació](#) i en la plataforma informàtica **Ítaca 3**.

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

Si, realitzada aquesta valoració, es considera justificat iniciar el procediment d'avaluació sociopsicopedagògica, l'acta ha de reflectir aquest acord i el motiu

Abans de realitzar l'avaluació sociopsicopedagògica, **el professorat tutor s'ha de reunir amb la família**, representants legals o el mateix alumnat, si és major d'edat i té la capacitat civil, per a informar-los del motiu de l'avaluació i recollir, per escrit, el **consentiment informat**. Amb el consentiment informat es donarà per formalitzada la sol·licitud d'avaluació sociopsicopedagògica.

Una vegada obtingut el consentiment informat, el professorat d'orientació educativa realitzarà **l'avaluació sociopsicopedagògica** i elaborarà l'informe pertinent, que recollirà en **Ítaca 3**, amb les propostes de mesura de resposta educativa de nivell III o IV que corresponga. Si les mesures aplicades són de nivell IV i ho requereixen l'equip docent, coordinat pel tutor o tutora i amb l'assessorament del DO, elaborarà el **Pla d'Actuació Personalitzat** per a l'alumnat.

El **quadre** que a continuació es presenta **recull les necessitats específiques de suport educatiu que es contempen a la plataforma Ítaca 3** de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport. Cal remarcar que la mirada no s'ha de focalitzar en el diagnòstic que presenta l'alumne/a sinó en les barreres que aquest troba per a poder accedir a l'aprenentatge, per a participar de forma activa i per a poder progressar a partir del seu punt de partida.

	DISCAPACITAT AUDITIVA	- MITJANA - SEVERA - PROFUNDA
	DISCAPACITAT VISUAL	- AMBLIOPIA - CEGUESA

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS	DISCAPACITAT MOTRIU	
	DISCAPACITAT INTEL·LECTUAL	- LLEU - MODERADA - SEVERA - PROFUNDA
	RETARD GLOBAL EN EL DESENROTLLAMENT	
	TRASTORNS DE L'ESPECTRE DE L'AUTISME (TEA)	- LLEU - MODERAT - GREU
	ALTRES TRASTORNS DEL DESENROTLLAMENT NEUROLÒGIC	
	TRASTORNS GREUS DE CONDUCTA	- TRASTORNS DISSOCIALS - TRASTORNS DE LES EMOCIONS I DEL COMPORTAMENT - TRASTORN NEGATIVISTA DESAFIADOR
	TRASTORNS MENTALS GREUS	- TRASTORNS D'ANSIETAT. - TRASTORNS DEPRESSIUS - TRASTORN OBSESSIU-COMPULSIU - TRASTORNS DE L'ALIMENTACIÓ - TRASTORNS DEL SOMNI-VIGILIA - TRASTORNS RELACIONATS AMB EL TRAUMA I L'ESTRÉS - T. DE L'ESPECTRE ESQUIZOFRÈNIC I ALTRES TRASTORNS PSICÒTICS - ALTRES TRASTORNS MENTALS

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

INCORPORACIÓ TARDANA AL SISTEMA EDUCATIU VALENCIÀ		- AMB DESCONEIXEMENT D'UNA LLENGUA OFICIAL DE LA CV. - AMB DESCONEIXEMENT DE LES DUES LLENGÜES OFICIALS DE LA CV.
TRASTORNS DE COMUNICACIÓ I LLENGUATGE	TRASTORNS DE COMUNICACIÓ I LLENGUATGE	- TRASTORN DE LA COMUNICACIÓ SOCIAL (PRAGMÀTIC) - TRASTORN DE LA COMUNICACIÓ NO ESPECIFICAT - TRASTORN DEL LLENGUATGE LLEU - TRASTORN DEL LLENGUATGE MODERAT - TRASTORN DEL LLENGUATGE GREU
	TRASTORNS DE PARLA	- TRASTORN DE LA FLUÏDESA D'INICI EN LA INFÀNCIA (DISFEMIA) - TRASTORN FONOLÒGIC (DISLALIA)
	TRASTORNS ASSOCIATS A CAUSA ORGÀNICA O FISIOLÒGICA	- AFASIA - DISARTRIA - DISGLÒSSIA
DIFICULTATS ESPECÍFIQUES D'APRENTATGE		- LECTURA - ESCRIPTURA - MATEMÀTIQUES
TRASTORN PER DÈFICIT D'ATENCIÓ I		- DÈFICIT D'ATENCIÓ

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

HIPERACTIVITAT	- HIPERACTIVITAT/IMPULSIVITAT - COMBINAT
ALTES CAPACITATS INTEL·LECTUALS	
CONDICIONS PERSONALS I D'HISTÒRIA ESCOLAR	- TRASTORNS ASSOCIATS A CAUSA ORGÀNICA O FISIOLÒGICA - MALALTIA CRÒNICA AMB ATENCIÓ DOMICILIÀRIA.

Atenent a l'Ordre 20/2019, **l'alumnat amb necessitats de compensació de desigualtats** és el que presenta dificultats en l'accés, la permanència o el progrés en el sistema educatiu per motius socials, econòmics, culturals, geogràfics, ètnics o d'altra índole, i té més probabilitat de no assolir els objectius de l'educació obligatòria i, per tant, de no obtenir una titulació i qualificació professional mínima que en facilite la integració sociolaboral. S'hi inclou l'alumnat en les situacions següents:

SITUACIONS DE COMPENSACIÓ DE DESIGUALTATS	<ul style="list-style-type: none"> - Condicions econòmiques o socials desfavorides. - Condicions socials que comporten possibles situacions de desprotecció i abandonament. - Pertinença a minories ètniques o culturals i alumnat nouvingut en situació de desavantatge social i econòmic. - Acolliment en institucions de protecció social del menor o acolliment familiar. - Compliment de mesures judicials. - Escolarització irregular per itinerància familiar. - Escolarització irregular per abandonaments educatius reiterats i periòdics i absentisme. - Malalties cròniques que requereixen una atenció específica.
--	--

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

Correspon a l'equip directiu identificar i enregistrar en ITACA les necessitats de compensació de desigualtats, amb la col·laboració del personal d'orientació educativa. Les **necessitats de compensació de desigualtats registrades** han d'estar **degudament acreditades** i justificades amb les fonts d'informació adients, referides en el resolc setzé de la Resolució de 23 de desembre de 2021, de la directora general d'Inclusió Educativa, per la qual es dicten instruccions per a la detecció i la identificació de les necessitats específiques de suport educatiu i les necessitats de compensació de desigualtats. Aquesta documentació es custodiarà en l'expedient de l'alumne/a.

7. Avaluació i seguiment del PADIE. Propostes de millora

L'avaluació haurà de contemplar l'anàlisi de tots els agents implicats en el procés educatiu, de manera que caldrà reflexionar sobre el procés d'aprenentatge de l'alumnat, sobre l'avaluació de la funció docent, la coordinació amb altres entitats i agents externs, l'avaluació del centre i l'avaluació del propi PADIE.

Respecte a **l'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat**, aquesta haurà de reunir les següents característiques:

- **Inclusiva**, atenent als principis del disseny universal de l'aprenentatge (DUA), utilitzant diferents instruments d'avaluació (exàmens de desenvolupament, d'elecció múltiple, exposicions orals, treballs, presentació d'activitats, rúbriques...), adaptant els instruments d'avaluació a les característiques pròpies de l'alumnat i permetent diferents formes d'expressió dels coneixements adquirits. Així mateix, caldrà avaluar les mesures de resposta educativa aplicades al llarg del curs, tant de nivell II, III com IV, per tal de valorar la seua eficàcia i decidir sobre la conveniència del seu manteniment o no i sobre la necessitat d'incorporar-ne de noves.
- **Flexible**, permetent diferents graus d'assoliment dels objectius i competències pròpies dels diferents mòduls.

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

- **Diferenciada**, atenent a les característiques pròpies de l'alumnat, el seu estil d'aprenentatge... Així mateix, l'avaluació tindrà en compte les adaptacions realitzades i en cap cas servirà per a minorar la nota de l'alumnat.

- **Formativa**, de manera que ens proporcione informació del procés d'aprenentatge de l'alumnat, que ens possibilita detectar mancances i ens permeta reconduir el procés educatiu.

- Centrada tant en proporcionar Feedback com, sobre tot, **Feedforward**, de manera que es perceba l'error com a punt de partida per a aprendre (si no ens equivoquéssim no aprendriem) i a partir d'aquest error trobar camins per anar progressant. El feedforward fica el focus d'atenció en el futur de manera que, a partir de les dades que anem recollint, hem d'anar prenent decisions destinades a vore què puc millorar, quina és la causa de la meua dificultat i llavors trobar camins per superar aquesta dificultat. Per tant, es fica el focus en el futur, en treballar les expectatives, crear solucions i prospectar oportunitats cap a la meta.

- Fomentar processos **d'autoavaluació** de l'alumnat, fent-lo protagonista del seu propi procés d'aprenentatge, fent-li un acompanyament constructiu i donant-li l'oportunitat de detectar mancances i anar desenvolupant competències progressivament...

- **Holística**, de manera que no es contemplen de manera exclusiva els aprenentatges més acadèmics i curriculars, sinó que reculla l'avaluació de la globalitat de competències personals assolides per l'alumnat: competències emocionals, socials, d'autogestió, de motivació i sentit d'iniciativa, capacitat de presa de decisions, de lideratge...

Avaluació de la funció docent, la qual haurà de contemplar dues vessants, una més metodològica i curricular que valore el grau d'adaptació de les programacions i de les activitats als principis del DUA, que reflexione sobre les metodologies emprades i que tendisca al foment de l'ús de metodologies actives i participatives i una altra més holística que reflexione sobre les pròpies concepcions de l'educació, sobre el rol

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

docent, les competències socials i emocionals que el professorat ha de desenvolupar... L'objectiu d'aquesta avaluació és fomentar processos d'autoreflexió que permeten introduir millores en la nostra competència docent.

L'avaluació del centre haurà de contemplar si estem fomentant una adequada cultura inclusiva, detectant barreres i fortaleses a nivell de centre (nivell I), reflexionant sobre la funcionalitat de les nostres estructures de coordinació docent i fomentant processos de millora.

L'avaluació de la coordinació amb agents externs, la qual haurà de considerar:

- L'avaluació de la coordinació amb les **famílies**. Aquestes són un pilar de suport fonamental per a l'alumnat i una font d'informació i col·laboració inestimable la qual cosa implica la necessitat de treballar de manera estretament coordinada amb elles.
- Avaluació de la coordinació amb **entitats col·laboradores** que fomenten valors democràtics, igualitaris i inclusius al centre.
- Avaluació de la coordinació amb les **empreses** que acullen al nostre alumnat en les FCT, tenint especial cura en aquell alumnat que presenta NESE.
- Avaluació de la coordinació amb **altres agents comunitaris**: serveis socials, salut mental... en aquells casos que es considere necessari.

Avaluació del propi PADIE, l'objectiu de l'avaluació del PADIE serà analitzar, amb una periodicitat anual, l'adequació del pla a la realitat del Centre, valorar si dóna resposta a les necessitats del nostre alumnat i dissenyar les modificacions pertinents.

Tots aquests processos d'avaluació s'hauran de realitzar de manera continuada mitjançant els mecanismes que tenim al respecte:

- Reunions d'equip docent.
- Reunions de departament.
- Reunions de CCP.
- Reunions mixtes i/o grups de treball.

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

-
- En les memòries anuals de final de curs.
 - Cada vegada que es revisen els documents propis del centre (PEC...).

Les conclusions que es deriven d'aquesta anàlisi han de possibilitar tant la detecció de barres com la detecció de bones pràctiques educatives de manera que ens servisca com a punt de partida per a eliminar les primeres i fomentar les segones en vistes a poder oferir una resposta educativa cada vegada més adaptada e inclusiva per a l'alumnat.

A l'**Annex VI** es pot trobar un document per a la reflexió docent sobre la gestió de la seua aula i les metodologies emprades.

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

ANNEXOS

[Annex I - Acta de la reunió conjunta de l'equip docent i el departament d'orientació.](#)

[Annex II - Consentiment informat.](#)

[Annex III - Pla d'Actuació Personalitzat](#)

[Annex IV - PROTOCOLS PER A LA IGUALTAT I LA CONVIVÈNCIA](#)

- [Protocol d'actuació davant situacions d'absentisme escolar](#)
- [Protocol per a la intervenció en autolesions i conductes de suïcidi](#)
- [Full de notificació per a l'atenció socioeducativa i protecció de l'alumnat menor d'edat](#)
- [Protocol d'acollida d'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat, als centres educatius de la Comunitat Valenciana](#)
- [Protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat](#)
- [Model d'actuació per a l'atenció sanitària específica en centres educatius](#)
- [Model d'actuació per a la detecció i l'atenció precoç de l'alumnat que pugui presentar un problema de salut mental](#)
- [Model d'actuació en situacions de possible assetjament i intimidació entre alumnes](#)
- [Model d'actuació davant de l'alumnat que presenta alteracions greus de la convivència; baralles, agressions, i/o vandalisme](#)
- [Model d'actuació davant de situacions on es detecta maltractament infantil](#)
- [Model d'actuació davant de situacions on es detecta violència de gènere en l'àmbit educatiu](#)

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

- [Model d'actuació a seguir en el cas que el Personal Docent i/o PAS dependent de la Conselleria d'Educació siga objecte d'acció il·lícita en ocasió de l'exercici del seu càrrec o funció](#)
- [Model d'actuació davant de qualsevol situació de violència greu, originada fora del centre escolar](#)
- [Model de comunicació al Ministeri Fiscal](#)
- [Procediment d'expedients disciplinaris](#)
- [Actuacions front a drogodependències](#)

[ANNEX V - Fitxa alumnat NESE](#) (Mesures de resposta educativa vinculades amb la plataforma Ítaca 3)

[ANNEX VI - Reflexió sobre la meua aula.](#)

ANNEX VII - Recull normatiu.

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

ANNEX V

FICHA ALUMNADO NEAE- ITACA 3

DATOS PERSONALES DEL ALUMNO/A

Nombre y apellidos:

Ciclo formativo:

Fecha de nacimiento:

Curso:

NEAE QUE PRESENTA EL ALUMNO/A

NIVEL DE RESPUESTA EDUCATIVA QUE SE APLICA (marcar nivel con una x)

ANEXO X - DECRETO 104/2008 principios de equidad e inclusión educativa

NIVEL DE RESPUESTA	DIRIGIDO A	RESPONSABLES	APOYOS
NIVEL II	Todo el alumnado de un grupo clase	Planificación, desarrollo y evaluación: equipo docente. Coordinación: tutor/a. Asesoramiento: dto. Orientación y profesorado especializado de apoyo. Colaboración: agentes externos si es el caso.	Apoys ordinarios
NIVEL III	Alumnado que requiere de una respuesta diferenciada individualmente o en grupo	Planificación, desarrollo y evaluación: equipo docente. Coordinación: tutor/a. Asesoramiento: dto. Orientación. Colaboración: profesorado especializado de apoyo y agentes externos si es el caso.	Apoys ordinarios adicionales
NIVEL IV	Alumnado que requiere una respuesta personalizada e individualizada	Planificación, desarrollo y evaluación: equipo docente. Coordinación: tutor/a. Asesoramiento: dto. Orientación. Colaboración: personal especializado de apoyo, personal no docente de apoyo y agentes externos, si es el caso.	Apoys especializados adicionales

MEDIDAS DE RESPUESTA DE NIVEL II QUE SE APLICAN (marcar con una X)

MEDIDAS DE ACCESO

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

- Supervisión de la accesibilidad física, sensorial y cognitiva de espacios y mobiliario de las aulas y otros espacios dentro y fuera del centro donde se desarrollen las actividades de aprendizaje programadas para el alumnado del grupo clase.
- Control de la asistencia y prevención del absentismo y abandono como parte preventiva del protocolo acordado en el centro.
- Medidas de sensibilización del grupo clase.

MEDIDAS DE PARTICIPACIÓN:

- Actividades de acción tutorial para favorecer relaciones interpersonales positivas de igualdad, buen clima de convivencia, habilidades de comunicación entre el alumnado y prevención de conflictos (jornada de acogida, dinámicas grupales de conocimiento mutuo, elección de delegado/a, acciones de sensibilización y respeto hacia la diferencia como charlas, debates...).
- Actuaciones para conocer y respetar las normas de convivencia del centro y aula.
- Tutorías personalizadas con el alumnado.
- Tutoría entre iguales.
- Tutorías conjuntas entre alumnos y alumnas de 1º y 2º del mismo ciclo (programa mentor).
- Desarrollo de la inteligencia emocional, habilidades sociales y competencias para el trabajo.
- Actividades formativas sobre valores sociales y temas de actualidad: charlas, talleres, mesas redondas, etc.

MEDIDAS DE APRENDIZAJE

- Adecuación de los procedimientos e instrumentos de evaluación en las programaciones.
- Programaciones adaptadas a las características del grupo-clase (estrategias y técnicas).
- Trabajo en equipo.
- Aprendizaje cooperativo.
- Aprendizaje servicio.
- Coordinación a nivel organizativo entre el departamento de orientación y equipo docente sobre las características y necesidades que presenta el alumnado NEAE de cada grupo.
- Apoyo no especializado dentro del aula.
- Apoyo visual en las explicaciones de clase.
- Ubicación en el aula cerca del profesor/a para facilitar una atención más individualizada.

MEDIDAS DE NIVEL III QUE SE APLICAN (Marcar con una X)

MEDIDAS DE ACCESO

1 Accesibilidad personalizada con medios comunes.

- 1.1 Eliminación de barreras físicas.
 - 1.1.1. Medidas para el desplazamiento autónomo: rampa, ascensor, barras pasamanos, anchura de puertas y espacios...
 - 1.1.2. Acceso a la información: tabloneros de anuncios a una altura mediana, mostradores/tablas de diferentes medidas...
 - 1.1.3. Adecuación de baños: barras de apoyo, wc y lavabos accesibles...
 - 1.1.4. Adecuación de mobiliario, dispositivos y productos de uso común.
- 1.2. Eliminación de barreras sensoriales.
 - 1.2.1. Accesibilidad visual.
 - 1.2.1.1. Adecuación de condiciones de iluminación: eliminación de reflejos, disposición de la luz...
 - 1.2.1.2. Acceso a la información: tamaño de la cartelería, cercanía, contraste...
 - 1.2.1.3. Claves auditivas en el entorno.
 - 1.2.2. Accesibilidad auditiva.

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

- 1.2.2.1. Adecuación de condiciones de sonoridad: reducción ruidos ambientales, eliminación de reverberaciones...
- 1.2.2.2. Acceso a la información: condiciones de acceso a la lectura labial.
- 1.3. Eliminación de barreras cognitivas.
 - 1.3.1. Comprensión de los espacios.
 - 1.3.1.1. Organización de espacios: ubicación de aulas, ubicación de mobiliario, utensilios...
 - 1.3.1.2. Señalización de espacios e itinerarios con apoyo de imágenes: directorios, cartelera, señalización diferenciada por colores...
 - 1.3.2. Acceso a la información: texto con apoyo de imágenes, pautas de lectura accesible, estructura y organización de la información...
- 1.4. Accesibilidad de los materiales curriculares y didácticos de uso común.

2 Adecuación de todas las actividades complementarias y extraescolares del grupo.

3 Ayudas y becas.

- 3.1 Estudio.
- 3.2 Comedor.
- 3.3 Transporte.
- 3.4 Otros (especificar).

4. Coordinación con servicios educativos de intervención especializada:

- 4.1 Unidad de Atención e Intervención (UAI) del PREVI.
- 4.2 Centros de educación especial (CEE).
- 4.3 Unidades educativas terapéuticas (UET).
- 4.4 Unidades pedagógicas hospitalaria (UPH).
- 4.5 Servicios especializados de orientación (SEO).
- 4.6 Otros (especificar).

5. Coordinación con agentes y servicios externos:

- 5.1 Equipo de atención primaria básica de servicios sociales.
- 5.2 Equipo Especializado Intervención en la Infancia y la Adolescencia (EEIIA).
- 5.3 Mediación intercultural.
- 5.4 Centro de salud: primaria y especialidades.
- 5.5 Centros de atención temprana (CAT).
- 5.6 Unidad de Salud Mental Infantil y Juvenil (USMIA).
- 5.7 Unidades de Prevención de Conductas Adictivas (UPCCA).
- 5.8 Equipos de la conselleria competente en protección de la infancia y adolescencia.
- 5.9 Asociaciones y ONGs.
- 5.10 Otros (especificar).

MEDIDAS DE APRENDIZAJE

1 Adecuación personalizada de las UD de la programación común.

- 1.1 Adecuación del nivel de exigencia en el contenido final de los proyectos y trabajos.
- 1.2 Metodología.
- 1.3 Selección y priorización de actividades.
- 1.4 Materiales didácticos.
- 1.5 Pruebas e instrumentos de evaluación.
- 1.6 Actividades complementarias.

2 Refuerzo pedagógico.

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

- 2.1 Materias de refuerzo libre configuración autonómica de opción (ESO).
- 2.2 Competencia comunicativa oral 1ª lengua extranjera.
- 2.3 Refuerzo en aula común con desdobles
- 2.4 Refuerzo en aula común con docencia compartida
- 2.5 Grupos específicos de refuerzo en horario lectivo
- 2.6 Actividades de refuerzo para superar materias pendientes (ESO)
- 2.7 Actividades de refuerzo del Fondo Social Europeo
- 2.8 Talleres de refuerzo
- 2.9 Talleres de ampliación
- 2.10 Otros (especificar)

3 Actividades para la enseñanza intensiva de lenguas oficiales de la CV

- 3.1. Enseñanza intensiva de valenciano
- 3.2. Enseñanza intensiva de valenciano y castellano

4 Actuaciones para alumnado deportista de alto nivel, alto rendimiento o élite

- 4.1 Elección de horario
- 4.2 Elección de grupo
- 4.3 Justificación de faltas de asistencia (hasta 25%)
- 4.4 Modificación de las fechas de pruebas de evaluación
- 4.5 Grupo específico de deportistas de alto nivel, de élite o personal técnico
- 4.6 Otros (especificar)

5 Actuaciones alumnado de enseñanzas profesionales de Música y/o Danza

- 5.1 Coordinación horaria
- 5.2 Matrícula parcial en Bachillerato por estudios profesionales
- 5.3 Otros (especificar)

6. Itinerario formativo personalizado (Formación de Personas Adultas).

7. Otros (especificar).

MEDIDAS DE FLEXIBILIZACIÓN

Permanencia un año más en el mismo curso.

MEDIDAS PERSONALIZADAS PARA LA PARTICIPACIÓN

1. Tutorías personalizadas
2. Tutorías entre iguales
3. Contrato familia - tutor
4. Programas para la mejora de la competencia emocional
5. Actuaciones de acompañamiento personalizado
6. Protocolo de acogida con alumnado recién llegado y desplazado
7. Acciones para los implicados en situaciones de acoso
8. Acciones para los implicados en situaciones de maltrato infantil
9. Acciones para los implicados en situaciones de violencia de género
10. Acciones para los implicados en cualquier otra situación de violencia
11. Otros (especificar)

MEDIDAS PERSONALIZADAS PARA LA COMPENSACIÓN DE DESIGUALDADES

1. Acciones transversales de educación intercultural con el grupo-clase.

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

2. Apoyo personalizado frente a situaciones de desigualdad y desventaja.

- 2.1 Programa de hábitos básicos de higiene, alimentación y vida saludable.
- 2.2 Notificación de una posible situación de desprotección detectada.
- 2.3 Actuaciones en situación de acogimiento (institucional o familiar).
- 2.4 Actuaciones específicas en situación de absentismo.
- 2.5 Actuaciones de orientación para prevenir el abandono sin titulación.

MEDIDAS DE NIVEL IV QUE SE APLICAN (Marcar con una X)

MEDIDAS PERSONALIZADAS DE ACCESO

1. Accesibilidad personalizada con medios específicos. (Adaptaciones de acceso que requieren materiales singulares, personal especializado o medidas organizativas extraordinarias).
 - 1.1. Productos de apoyo para el alumnado con NEE.
 - 1.2. Provisión personalizada de materiales curriculares y didácticos.
 - 1.3. Apoyo de intérprete de lengua de signos.
3. Adaptación de las pruebas de acceso a las enseñanzas postobligatorias y de régimen especial..
 - 3.1. Pruebas de acceso a ciclos formativos.
 - 3.2. Pruebas de acceso a la universidad.
4. Adaptación de las pruebas de certificación.
5. Becas y ayudas del MEFP para alumnado con NEAE (ayudas para la reeducación pedagógica y/o del lenguaje o para altas capacidades).

MEDIDAS PERSONALIZADAS DE APRENDIZAJE

7. Itinerario formativo personalizado para el alumnado con NEE que cursa FP.

MEDIDAS PERSONALIZADAS DE PARTICIPACIÓN

1. Acciones y programas con apoyos especializados ante supuestos de violencia y desprotección, con acompañamiento del alumnado implicado y de las familias.
2. Programas específicos con apoyos especializados dirigidos al alumnado que presenta alteraciones graves de conducta.
3. Plan terapéutico para el alumnado con problemas graves de salud mental.

MEDIDAS PERSONALIZADAS DE FLEXIBILIZACIÓN

6. Flexibilización de la duración de los ciclos formativos de FP para el alumnado con NEE

RESULTADOS TRAS LA APLICACIÓN DE LAS MEDIDAS

- Han resultado eficaces
- No han resultado eficaces

PREVISIÓN PARA EL PRÓXIMO CURSO

- Mantener las mismas medidas.
- Cambiar las medidas.

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

Todas las medidas de respuesta educativa para la inclusión quedarán recogidas en la aplicación informática ÍTACA-3 de la Conselleria de Educación. Opcionalmente se puede elaborar el documento en formato papel.

OBSERVACIONES

Grao de Castellón, a de de 20

Tutor/a:

Departamento de orientación:

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

ANNEX VII

La [Constitució Espanyola](#) reconeix a totes les persones el dret a l'educació i encomana als poders públics que promoguen les condicions perquè aquest dret siga gaudit en condicions d'igualtat per tota la ciutadania.

Amb la [Llei Orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació](#), es va desenvolupar el que preveu la Constitució i es va iniciar el camí cap a la garantia i el reconeixement del dret a una educació bàsica que garanteix la formació integral i permet el ple desenvolupament de la personalitat.

El Consell va desenvolupar el [Decret 39/1998, d'ordenació de l'educació per a l'atenció de l'alumnat amb necessitats educatives especials](#), en què es regulaven aspectes relatius a l'escolarització, els suports i els recursos per a la seua atenció, ambos concretats mitjançant diverses ordres que han regulat l'atenció de l'alumnat amb necessitats educatives especials escolaritzat en centres d'Educació Infantil i Educació Primària, Educació Secundària i d'altres, que regulen també el procediment de dictamen per a l'escolarització i la flexibilització del període d'escolarització obligatòria, tot això dins del marc de la integració escolar.

La [Llei 11/2003, de 10 d'abril, de la Generalitat, sobre l'Estatut de les Persones amb Discapacitat](#), que estableix que l'Administració de la Generalitat ha de garantir, entre d'altres, els següents drets de les persones amb discapacitat en matèria educativa, en qualsevol de les etapes educatives, obligatòries i no obligatòries, en centres de titularitat pública o concertats: el dret a l'atenció primerenca de les necessitats educatives especials de l'alumnat amb discapacitat i el dret a l'avaluació sociopsicopedagògica del seu procés educatiu.

La [Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació](#), recull de manera general el progrés en els àmbits social, científic i de polítiques en matèria d'equitat educativa i concep que, únicament a partir del principi d'inclusió, es garanteix el desenvolupament de totes les persones i s'afavoreix l'equitat i la qualitat de

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

l'educació per a tot l'alumnat. Així, estableix entre els seus principis, el de l'equitat, com a garantia de la igualtat d'oportunitats per al ple desenvolupament de les persones a través de l'educació, la inclusió educativa, la igualtat de drets i oportunitats que ajuden a superar qualsevol discriminació, la igualtat efectiva entre dones i homes i l'accessibilitat universal a l'educació com a element compensador de les desigualtats personals, culturals, econòmiques i socials, amb una atenció especial a les que es deriven de discapacitat.

Al desembre de 2006, l'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar la **[Convenció Internacional de les Persones amb Discapacitat](#)**, que preveu una sèrie de mesures de no-discriminació i d'acció positiva, que els estats han d'implantar per a garantir que les persones amb qualsevol tipus de discapacitat puguen gaudir dels seus drets en igualtat de condicions que la resta de persones. L'Estat espanyol va ratificar aquest tractat internacional al març de 2007, la qual cosa implica que els seus principis i l'articulat s'han convertit en drets exigibles en tot el territori espanyol. Ara bé, una vegada iniciat el procés de l'adaptació de la legislació espanyola, amb la publicació de la **[Llei 26/2011, d'1 d'agost, d'adaptació normativa a la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat](#)**, en la matèria pròpiament educativa és necessari abordar les accions normatives que permeten aprofundir en el desenvolupament de l'educació inclusiva en el sistema educatiu valencià. Al maig de 2015, en el **Fòrum Mundial de l'Educació, es va aprovar la Declaració d'Incheon (Corea): «Educació 2030: Cap a una educació inclusiva i equitativa de qualitat i un aprenentatge al llarg de la vida per a totes les persones»**, que va declarar, entre altres objectius, «garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a totes i tots», i va assenyalar que la inclusió i l'equitat en l'educació són la pedra angular d'una agenda de l'educació transformadora, amb el compromís de fer front a totes les formes d'exclusió i marginació i centrar els seus esforços en l'accés, l'equitat, la inclusió, la qualitat i els resultats de l'aprenentatge, dins d'un enfocament de l'aprenentatge al llarg de tota la vida.

- **[Llei 26/2011, d'1 d'agost, d'adaptació normativa a la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat](#)**.

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

· [Llei 9/2018, de 24 d'abril, de la Generalitat, de modificació de la Llei 11/2003, de 10 d'abril, de la Generalitat, sobre l'estatut de les persones amb discapacitat.](#)

- [Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació,](#) recull entre els seus principis el **principi de qualitat de l'educació** per a tot l'alumnat, sense que existisca cap discriminació per naixement, sexe, origen racial, ètnic o geogràfic, discapacitat, malaltia, religió o creences, orientació o identitat sexual o qualsevol altra condició o circumstància personal o social. El **principi d'equitat**, que garantisca la igualtat d'oportunitats per al ple desenvolupament de la personalitat mitjançant l'educació, la inclusió educativa, la igualtat de drets i oportunitats i l'accessibilitat universal a l'educació, i que actue com a element compensador de les desigualtats personals, culturals, econòmiques i socials, amb especial atenció a les que es deriven de qualsevol tipus de discapacitat, d'acord amb allò establert en la Convenció sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, ratificada en 2008, per Espanya i el **principi de flexibilitat**, per adequar l'educació a la diversitat d'aptituds, interessos, expectatives i necessitats de l'alumnat.

· [Resolució d'11 de desembre de 2017 per a la detecció i l'atenció precoç de l'alumnat que pugua presentar un problema de salut mental \(DOGV 8196, 22.12.2017\)](#) la qual estableix tant les pautes com els canals per a la coordinació entre els serveis sanitaris i els serveis educatius tenint com a destinataris tot l'alumnat escolaritzat en centres educatius que pot presentar una sospita de trastorn mental o símptomes importants d'aquests.

· [Resolució de 5 de juny de 2018, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es dicten instruccions per a actuar en l'acollida de l'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat \(DOGV 8314, d'11.06.2018\).](#) És un fet habitual que, al principi o durant el curs escolar, s'incorporen als centres d'alumnat que havia començat l'escolarització en un altre indret. Mereix una atenció especial aquell alumnat migrant i les seues famílies que no ho són per voluntat pròpia. Cal prendre consciència que, arribades a un altre territori, les persones immigrants i les refugiades no són les úniques o els principals subjectes responsables de la seua integració, sinó que el protagonisme és plural i és un procés que implica el conjunt

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

dels actors socials. Aquesta normativa regula unes pautes i estratègies, concretades en un protocol d'actuació, que garantisquen un procés òptim d'acollida per a l'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat, que arribe al nostre territori i que s'incorpore a centres educatius no universitaris.

En l'àmbit competencial de la Comunitat Valenciana, el [Decret 39/2008, de 4 d'abril, sobre la convivència en els centres docents no universitaris i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors/es, professorat i personal d'administració i serveis](#), consagra en l'article 3, els principis generals que han de regir per assegurar la convivència i la igualtat en els centres educatius.

[L' Ordre 62/2014 actualitza la normativa que regula l'elaboració dels plans de convivència en els centres educatius de la Comunitat Valenciana i l'establiment dels protocols d'actuació i intervenció davant de supòsits de violència escolar.](#)

- [Instrucció del 15 de desembre de 2016, del director general de Política Educativa, per la qual s'estableix el protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat.](#)

El dret a la igualtat i a la no discriminació són principis bàsics dels drets humans, consagrats en la Carta de les Nacions Unides, la Declaració Universal de Drets Humans i els tractats internacionals de drets humans. La Constitució Espanyola recull en l'article 14 que els espanyols són iguals davant la llei, sense que pugua prevaldre cap discriminació per raó de naixença, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social. A més, estableix com a principis i fins de l'educació, en l'article 1: la qualitat de l'educació, l'equitat, la inclusió educativa i la no discriminació i recull que aquesta ha d'actuar com a element compensador de desigualtats personals, culturals, econòmiques i socials i com a element de posada en pràctica de valors que afavorisquen la llibertat personal, la responsabilitat, la ciutadania democràtica, la solidaritat, la tolerància, la igualtat, el respecte i la justícia.

És en aquest marc on s'estableix aquest protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat, que conté les actuacions de prevenció, inclusió, protecció, sensibilització, acompanyament i assessorament a l'alumnat trans i intersexual i a les seues famílies.

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

En aquest mateix marc i amb la finalitat d'assumir la igualtat i la diversitat com a valors cabdals i irrenunciabls, la Presidència de la Generalitat publica la [Llei 8/2017, de 7 d'abril, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere de la Comunitat Valenciana i la Llei 23/2018, de 29 de novembre, de la Generalitat, d'igualtat de les persones LGTBI.](#)

La normativa més recent i de més directa aplicació al nostre centre és:

- [Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià \(DOGV 8356, 07.08.2018\),](#) té per objecte establir i regular els principis i les actuacions encaminades al desenvolupament d'un model inclusiu en el sistema educatiu valencià per a fer efectius els principis d'equitat i igualtat d'oportunitats en l'accés, participació, permanència i progrés de tot l'alumnat, i aconseguir que els centres docents es constituïsquen en elements dinamitzadors de la transformació social cap a la igualtat i la plena inclusió de totes les persones; en especial, d'aquelles que es troben en situació de més vulnerabilitat i en risc d'exclusió
- [L'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià \(DOGV 8540, 03.05.2019\),](#) té per objecte regular l'organització de la resposta educativa en els centres docents, en el marc de l'educació inclusiva, a fi de garantir l'accés, la participació, la permanència i el progrés de tot l'alumnat, com a nucli del dret fonamental a l'educació i des dels principis de qualitat, igualtat d'oportunitats, equitat i accessibilitat universal.
- [Resolució de 31 d'octubre de 2019, de la Direcció General d'Inclusió Educativa, per la qual es dicten instruccions per a la sol·licitud i la gestió de productes de suport per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.](#) Aquesta estableix tant els criteris com el procediment per a la sol·licitud d'aquests productes individuals de suport que tenen com a finalitat facilitar l'accés i la participació de l'alumnat amb NEE en totes les activitats escolars, augmentar el seu nivell d'autonomia e independència, possibilitar l'accés a la informació i a la comunicació, facilitar la

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

mobilitat i el control postural i permetre i afavorir la realització de tasques d'higiene. (Correcció d'errades en el DOGV del 12/11/2019).

- [**Resolució de 10 de desembre de 2020, de la directora general d'Inclusió Educativa per la qual s'aproven les instruccions per a la participació del personal extern i dels agents comunitaris en els centres docents de titularitat de la Generalitat Valenciana.**](#) Aquesta considera com a agent extern qualsevol persona aliena al sistema educatiu que realitze algun tipus de col·laboració amb un centre escolar i recull els següents tipus d'agents externs: personal d'entitats sense ànim de lucre o del tercer sector, personal extern de l'àmbit privat o pertanyent a altres organismes o institucions públiques, membres de la comunitat escolar i de l'entorn pròxim, voluntariat i assistència personal a la dependència.

[**RESOLUCIÓ conjunta de 20 de setembre de 2021, de la Direcció General de Política Lingüística i Gestió del Multilingüisme i de la Direcció General d'Inclusió Educativa, per la qual es dicten les instruccions per a la sol·licitud d'adaptacions d'accés en les escoles oficials d'idiomes valencianes.**](#) la qual regula el procediment per a la sol·licitud d'adaptacions d'accés en les escoles oficials d'idiomes valencianes destinades a l'alumnat amb necessitats específiques de suport, tant en les classes presencials i en les proves d'avaluació per a l'alumnat amb NESE matriculat en les EOI, com en les proves unificades de certificació.

[**Instrucció del 9 de setembre de 2021, de la directora general d'Inclusió Educativa, per a la intervenció en autolesions i conductes de suïcidi.**](#) El suïcidi se situa entre les 10 primeres causes de mort, segons les estadístiques de l'Organització Mundial de la Salut. La presència de qualsevol indicador (idees, amenaces o intents) s'ha de considerar com un signe d'alt risc en la persona que els presenta. Per prevenir la temptativa de suïcidi i el suïcidi consumat és primordial conèixer els factors de risc, que són els que els predisposen. Resulta essencial conèixer aquesta problemàtica des de l'àmbit educatiu per a fer una detecció temprana.

[**ORDRE 5/2021, de 15 de juliol, de la Vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives i de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual**](#)

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

s'aprova el nou full de notificació per a l'atenció socioeducativa infantil i protecció de l'alumnat menor d'edat i s'estableix la coordinació interadministrativa per a la protecció integral de la infància i adolescència.

DECRET 72/2021, de 21 de maig, del Consell, d'organització de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià, el qual regula

l'estructuració de l'orientació educativa i professional a la Comunitat Valenciana i les seues competències i funcions. Així, estableix que l'orientació educativa i professional s'estructura en quatre tipus d'intervenció. El primer tipus d'intervenció correspon als equips educatius dels centres docents, coordinats pel professorat tutor, i es du a terme a través de la docència i la tutoria. El segon tipus d'intervenció el constitueixen els equips d'orientació educativa dels centres docents d'educació infantil i primària i d'educació especial i els departaments d'orientació educativa i professional dels centres docents d'educació secundària que ofereixen un suport especialitzat a l'alumnat, al professorat i a les famílies. El tercer tipus d'intervenció el realitzen les agrupacions d'orientació de zona, les quals interconnecten els equips d'orientació educativa i els departaments d'orientació educativa i professional, a fi de garantir l'orientació al llarg de les diferents etapes, alhora que interactuen amb les institucions de l'entorn sociocomunitari pròxim. I finalment, el quart tipus d'intervenció el conformen les unitats especialitzades d'orientació, que donen suport extern als centres docents, als equips d'orientació educativa, als departaments d'orientació educativa i professional i a les agrupacions d'orientació de zona.

RESOLUCIÓ d'1 d'octubre de 2021, de la directora general d'Inclusió Educativa, per la qual s'estableixen les línies estratègiques de l'orientació educativa i professional i de l'acció tutorial per al curs 2021-2022. Aquesta resolució té per

objecte establir les directrius i les línies estratègiques de l'orientació educativa i professional i de l'acció tutorial, que han de desenvolupar els centres i les diferents estructures que conformen l'orientació educativa i professional. Aquestes línies estratègiques giren al voltant de quatre àmbits: ensenyament-aprenentatge, igualtat i convivència, transició i acollida i orientació acadèmica i professional, que estan vinculades als diferents plans, projectes i programes de què disposa el centre.

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre

[RESOLUCIÓ de 21 de desembre de 2021, per la qual es dicten instruccions per a l'adaptació en les proves d'accés a les universitats públiques valencianes per a les persones amb necessitats específiques de suport educatiu per al curs 2021-22](#)

[RESOLUCIÓ de 23 de desembre 2021, per la qual es dicten instruccions per a la detecció i la identificació de les necessitats específiques de suport educatiu i les necessitats de compensació de desigualtats](#)

Edició	Data	Descripció
01	22.12.21	Aprovació pel Claustre